

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tas-27 ta' Ottubru, 2006

Citazzjoni Numru. 2303/1999/1

Bank of Valletta p.l.c.

Versus

***Pyramid Hotels Limited; William Caruana; Edward u
Kim miżżewġin Ellul; William Caruana li b'dikriet tat-
23 ta' Frar 2000 inħatar kuratur biex jidher għall-
assenti Kenneth Caruana; Raymond u Angela
miżżewġin Demicoli; Carmel Camilleri; u Cloisters
Walk Limited***

F'din il-kawża l-bank attur qiegħed ifittex lis-soċjetà konvenuta *Pyramid Hotels Limited* bħala debitriċi ewlenija u lill-konvenuti l-oħrajn bħala garanti *in solidum* mad-debitriċi ewlenija biex iroddu flus mogħtija lilhom b'self jew b'*overdraft*.

lċ-citazzjoni tgħid illi bis-saħħa ta' diversi kontratti l-bank attur kien ta lis-soċjetà konvenuta *Pyramid Hotels Limited* diversi somom ta' flus b'self jew *overdraft* u l-konvenuti l-oħrajn daħlu garanti għar-radd ta' dawn il-flus, min sa

ammont u min sa ammont ieħor. Meta nfetħet il-kawża d-debitriċi ewlenija kellha tagħti lill-bank attur, bħala bilanċ fil-*loan* u *overdraft accounts*, is-somma ta' disa' mija u sittax-il elf, erba' mija u wieħed u tmenin lira u sebgħa u sittin ċenteżmu (Lm916,481.67). Billi għalxejn sejjah lill-konvenuti b'ittra uffiċjali biex iħallsu, il-bank attur fetaħ din il-kawża u qiegħed jitlob illi l-qorti:

1. tikkundanna lil *Pyramid Hotels Limited* tħallas disa' mija u sittax-il elf, erba' mija u wieħed u tmenin lira u sebgħa u sittin ċenteżmu (Lm916,481.67) flimkien ma' l-imgħax ulterjuri mill-1 t'Ottubru 1999 sa meta jsir il-ħlas;
2. tikkundanna lil William Caruana *in solidum* ma' *Pyramid Hotels Limited* iħallas sitt mija u sebgħa u sittin elf, disa' mija u disgħin lira (Lm667,990) flimkien ma' l-imgħax ulterjuri mill-1 t'Ottubru 1998 sa meta jsir il-ħlas;
3. tikkundanna lil Edward u Kim miżżewgħin Ellul Caruana *in solidum* ma' *Pyramid Hotels Limited* iħallsu tliet mija u sitta u għoxrin elf u erba' mitt lira (Lm326,400) flimkien ma' l-imgħax ulterjuri mill-1 t'Ottubru 1998 sa meta jsir il-ħlas;
4. tikkundanna lil Kenneth Caruana *in solidum* ma' *Pyramid Hotels Limited* iħallas ħames mija u tnejn u disgħin elf, disa' mija u disgħin lira (Lm529,990) flimkien ma' l-imgħax ulterjuri mill-1 t'Ottubru 1998 sa meta jsir il-ħlas;
5. tikkundanna lil Raymond u Angela miżżewgħin Demicoli *in solidum* ma' *Pyramid Hotels Limited* iħallsu mija u ħamest elef u sitt mitt lira (Lm105,6000) flimkien ma' l-imgħax ulterjuri mill-1 t'Ottubru 1998 sa meta jsir il-ħlas;
6. tikkundanna lil Carmel Camilleri *in solidum* ma' *Pyramid Hotels Limited* iħallas mija u ħamsa u tmenin elf u sitt mitt lira (Lm185,600) flimkien ma' l-imgħax ulterjuri mill-1 t'Ottubru 1998 sa meta jsir il-ħlas; u
7. tikkundanna lil *Cloisters Walk Limited in solidum* ma' *Pyramid Hotels Limited* iħallas mitejn elf lira (Lm200,000) flimkien ma' l-imgħax ulterjuri mill-1 t'Ottubru 1998 sa meta jsir il-ħlas.

Qiegħed jitlob ukoll l-ispejjeż, fosthom dawk ta' seba' ittri uffiċjali, ilkoll tad-19 ta' Jannar 1999, u tal-mandati ta' sekwestru u ta' qbid ippreżentati flimkien ma' ċitazzjoni.

Id-debitriċi ewlenija *Pyramid Hotels Limited* ressqet dawn l-eċċezzjonijiet:

1. L-azzjoni kif magħmula hija irritwali u għalhekk għandha tiġi miċħuda għax il-qorti ma tistax tikkundanna lill-eċċipjenti tħallas bla ma qabel tagħmel dikjarazzjoni illi l-eċċipjenti hija debitori tas-soċjetà attriċi fl-ammonti indikati minnha; u

2. L-ammonti pretiżi huma kontestati.

Il-konvenuti William Caruana *proprio* u *Cloisters Walk Limited* ressqu dawn l-eċċezzjonijiet:

1. L-azzjoni kif magħmula hija irritwali u għalhekk għandha tiġi miċħuda għax il-qorti ma tistax tikkundanna lill-eċċipjenti jħallsu bla ma qabel tagħmel dikjarazzjoni illi l-eċċipjenti huma debitori tas-soċjetà attriċi fl-ammonti indikati minnha;

2. L-ammonti pretiżi huma kontestati;

3. L-eċċipjenti bħala garanti ma għandhomx ikunu kundannati jħallsu d-dejn ta' *Pyramid Hotels Limited* u ma għandhomx ibatu spejjeż kemm-il darba d-debitriċi ewlenija tħallas hi d-dejn.

Il-konvenut Carmel Camilleri ressaq dawn l-eċċezzjonijiet:

1. L-azzjoni kif magħmula hija irritwali u għalhekk għandha tiġi miċħuda għax il-qorti ma tistax tikkundanna lill-eċċipjenti iħallas bla ma qabel tagħmel dikjarazzjoni illi l-eċċipjenti huwa debitur tas-soċjetà attriċi fl-ammonti indikati minnha;

2. L-ammonti pretiżi huma kontestati;

3. L-eċċipjenti bħala garanti ma għandux ikun kundannat iħallas d-dejn ta' *Pyramid Hotels Limited* u ma għandux ibati spejjeż kemm-il darba d-debitriċi ewlenija tħallas hi d-dejn.

Il-konvenuti Raymond u Angela Demicoli ressqu dawn l-eċċezzjonijiet:

1. L-azzjoni kif magħmula hija irritwali u għalhekk għandha tiġi miċħuda għax il-qorti ma tistax tikkundanna lill-eċċipjenti jħallsu bla ma qabel tagħmel dikjarazzjoni illi l-eċċipjenti huma debitori tas-soċjetà attriċi fl-ammonti indikati minnha;

2. Il-garanzija mogħtija mill-konvenuti kollha hija għal ammont iżjed minn dak li għandha tagħti d-debitriċi ewlenija, u għalhekk il-garanzija tmur kontra dak li jrid l-art. 1927 tal-Kodiċi Ċivili;

3. L-ammonti pretiżi huma kontestati;
4. L-eċċipjenti bħala garanti ma għandhomx ikunu kundannati jħallsu d-dejn ta' *Pyramid Hotels Limited* u ma għandhomx ibatu spejjeż kemm-il darba d-debitriċi ewlenija tħallas hi d-dejn.

Il-konvenut Edward Ellul u Kim Ellul ressqu dawn l-eċċezzjonijiet:

1. it-talbiet tas-soċjetà attriċi ma jistgħux jintlaqgħu għax l-attriċi għabret għal għudizzju wieħed diversi talbiet li tnisslu minn rapporti ġuridiċi separati bejn l-attriċi u diversi persuni; il-liġi ma tikkontemplax azzjoni bħal dik li ressqet l-attriċi, li għalhekk hija nulla;
2. L-attriċi, jekk il-kawża tinqata' favuriha, sejra jkollha numru ta' krediti kanonizzati bis-saħħa tas-sentenza li, flimkien, huma aktar minn kemm għandha tiegħu;
3. L-azzjoni sejra toflok diffikoltajiet "legalment insormontabbli ta' esekuzzjoni" minħabba l-pluralità ta' relazzjonijiet ġuridiċi; u
4. il-kreditu pretiż mis-soċjetà attriċi jiġbor fih imgħaxijiet komposti li l-liġi ma tridhomx.

Il-konvenut William Caruana ressaq dawn l-eċċezzjonijiet:

1. L-azzjoni kif magħmula hija irritwali u għalhekk għandha tiġi miċħuda għax il-qorti ma tistax tikkundanna lill-eċċipjenti jħallas bla ma qabel tagħmel dikjarazzjoni illi l-eċċipjenti huwa debitur tas-soċjetà attriċi fl-ammonti indikati minnha;
2. L-ammonti pretiżi huma kontestati;
3. L-eċċipjenti bħala garanti ma għandux ikun kundannat iħallas d-dejn ta' *Pyramid Hotels Limited* u ma għandux ibati spejjeż kemm-il darba d-debitriċi ewlenija tħallas hi d-dejn.

Inqisu l-ewwel l-eċċezzjonijiet preliminari li jolqtu l-proċedura li mxiet biha s-soċjetà attriċi u l-validità tal-garanziji.

L-eċċezzjoni li tgħid illi l-azzjoni ma tiswiex għax il-qorti ma tistax tikkundanna lill-konvenuti jħallsu bla ma qabel tgħid illi huma debitori hija eċċezzjoni frivola u ma huwiex meħtieġ illi naħlu wisq f'fin fuqha. Biżżejjed jingħad illi li kieku tassew kienet meħtieġa dikjarazzjoni bħal dik — li fil-fatt ma hijiex meħtieġa — fil-parti stampata fuq l-ewwel faċċata ta' ċitazzjoni hemm talba biex ikunu mill-qorti

“premessi d-dikjarazzjonijiet neċessarji”. It-talba għal dikjarazzjoni għalhekk saret, u l-eċċezzjoni hija miċhuda. Eċċezzjoni preliminari oħra tgħid illi l-konvenuti li huma garanti ma għandhomx ikunu kundannati jħallsu d-dejn u ma għandhomx ibatu spejjeż kemm-il darba d-debitriċi ewlenija tħallas hi d-dejn.

Din l-eċċezzjoni, li effettivament hija eċċezzjoni ta' eskussjoni taħt l-art 1934 tal-Kodiċi Ċivili, ukoll hija frivola. Il-konvenuti li huma garanti ntrabtu *in solidum* mad-debitriċi ewlenija, u l-art. 1935(b) tal-Kodiċi Ċivili jgħid illi l-benefiċċju ta' eskussjoni ma jgħoddx jekk il-garanti jkun intrabat *in solidum* mad-debitur.

Eċċezzjoni oħra tgħid illi l-garanzija mogħtija mill-konvenuti kollha hija għal ammont iżjed minn dak li għandha tagħti d-debitriċi ewlenija, u għalhekk il-garanzija tmur kontra dak li jrid l-art. 1927 tal-Kodiċi Ċivili.

L-art. 1927 igħid hekk:

1927. (1) Il-garanzija ma tistax tkun għal iżjed minn dak li jkollu jagħti d-debitur, lanqas ma tista' ssir taħt kondizzjonijiet iżjed gravużi.

(2) Tista' tingħata għal biċċa biss mid-dejn, u taħt kondizzjonijiet anqas gravużi.

(3) Il-garanzija għal iżjed mid-dejn jew magħmula taħt kondizzjonijiet iżjed gravużi, tiswa biss sa daqs kemm tkun l-obbligazzjoni prinċipali.

Li kieku tassew il-garanzija kienet għal iżjed minn dak li għandha tagħti d-debitriċi ewlenija, il-konsegwenza ma tkunx li l-garanzija ma tiswiex, iżda biss illi tkun tiswa sa daqs kemm hu d-dejn tad-debitur ewlieni.

Fil-fatt, iżda, il-garanzija ta' kull garanti hija għal *anqas* mhux għal iżjed mid-dejn ewlieni. Il-fatt illi l-ammont ta' kull garanzija, magħduda kollha flimkien, huma iżjed mid-dejn ewlieni ma jfissirx illi ngħatat garanzija għal iżjed mid-dejn, għax il-liġi tagħti li jkun hemm aktar minn garanti wieħed għad-dejn kollu, kif igħid ċar l-art. 1937(1) tal-Kodiċi Ċivili:

1937. (1) Meta tnejn min-nies jew iżjed jidhlu bħala garanti ta' l-istess debitur u għall-istess dejn, kull wieħed minnhom ikun obligat għad-dejn kollu.

Din l-eċċezzjoni wkoll hija għalhekk miċhuda.

Eċċezzjoni oħra preliminari tgħid illi t-talbiet tas-soċjetà attriċi ma jistgħux jintlaqgħu għax l-attriċi gabret għal

ġudizzju wieħed diversi talbiet li tnisslu minn rapporti ġuridiċi separati bejn l-attriċi u diversi persuni; il-liġi ma tikkontemplax azzjoni b'hal dik li ressqt l-attriċi, li għalhekk hija nulla.

Fil-fatt, iżda, ir-“rapporti ġuridiċi” li ssemmi l-eċċezzjoni ma humiex “separati”, għax l-obbligazzjonijiet tal-garanti huma kollha marbutin kemm flimkien kif ukoll mad-dejn ewlieni, li tiegħu huma aċċessorji, bis-saħħa tal-massima illi *accessorium sequitur principale*. Effettivament, dak li qiegħed jintalab mingħand kull konvenut huwa l-ħlas ta' l-istess dejn, u għalhekk is-soċjetà attriċi għamlet sew li fittxet lill-konvenuti kollha b'azzjoni waħda.

Din l-eċċezzjoni hija għalhekk ħażina u hija miċħuda.

Ħażina wkoll hija l-eċċezzjoni li tgħid illi jekk il-kawża tinqata' favur is-soċjetà attriċi, din sejra jkollha numru ta' krediti kanonizzati bis-saħħa tas-sentenza li, flimkien, huma aktar minn kemm għandha tiegħu.

Il-kreditu ewlieni huwa wieħed għalkemm il-konvenuti huma marbuta flimkien *in solidum*. Ma hemm xejn fil-liġi li jżomm milli għall-istess kreditu tingħata aktar minn garanzija waħda; anzi, kif rajna, l-art. 1937 espressament igħid illi dan jista' jsir. Naturalment, dan ma jfissirx illi l-kreditur ikun jista' jiġbor l-istess dejn aktar minn darba, għax il-ħlas joqtol l-obbligazzjoni, kanonizzata jew mhix.

Għall-istess raġuni, ma jkun hemm ebda diffikoltà “legalment insormontabbli ta' esekuzzjoni” kif tgħid l-aħħar eċċezzjoni preliminari. B'hal f'kull każ fejn aktar minn debitur wieħed ikun kundannat iħallas flimkien ma' oħrajn *in solidum*, il-kreditur ikun jista' jesegwixxi kontra min irid mid-debituri, iżda, ladarba jkun tħallas, il-kreditu tiegħu jintemm. Id-diffikoltajiet ma humiex insormontabbli iżda biss immaġinarji.

L-eċċezzjonijiet preliminari kollha huma għalhekk miċħuda u nistgħu ngħaddu issa biex inqisu l-eċċezzjoni fil-meritu li tgħid illi s-somma mitluba hija wisq għax tiġbor fiha mgħaxijiet komposti. Effettivament, fis-seduta tal-11 ta' Marzu 2003¹, is-soċjetà attriċi stqarret illi “sa qabel ma twaqqfu l-kontijiet mill-attriċi jista' jkun li l-imgħaxijiet huma komposti”.

---

¹ Fol. 175.

Din il-qorti hija familjari ma' l-argumenti mressqa mill-bank attur, u wkoll approvati fil-ġurisprudenza, illi r-regola kontra l-anatociżmu tgħodd fil-każ ta' mutwu iżda mhux ta' *overdraft*. Dawn l-argumenti fl-aħħar mill-aħħar huma mibnija fuq id-differenza bejn kuntratt ta' mutwu u dak ta' kont kurrenti b'faċilità ta' *overdraft*.

Il-kwistjoni, iżda, fil-fehma ta' din il-qorti, ma hijiex jekk *overdraft* u mutwu humiex differenti — ħaġa li ma hijiex kontestata — iżda jekk id-differenza hijiex hekk fundamentali biex għal wieħed tgħodd regola ta' ordni pubbliku u għall-ieħor dik l-istess regola ta' ordni pubbliku ma tgħoddx.

Meta tqis illi ż-żewġ kuntratti, effettivament, għandhom il-funzjoni illi jagħtu lil parti s-setgħa li tinqeda bi flus maħruġa mill-parti l-oħra, u aktar u aktar meta tqis illi l-bank għandu s-setgħa illi, *ad nutum*, iżomm il-faċilità ta' *overdraft* u jikkonverti r-relazzjoni f'waħda ta' self, u meta tqis ukoll illi fil-kawża tallum il-bank għabar il-bilanċi flimkien f'azzjoni waħda, aktar tkun impressjonat bix-xebh milli bid-differenzi bejn iż-żewġ negozji, u ċertament tasal biex tgħid illi d-differenzi ma humiex daqshekk fundamentali illi jiġġustifikaw l-applikazzjoni ta' norma ta' ordni pubbliku f'każ wieħed iżda u mhux ukoll fl-ieħor.

F'kull każ, ma huwiex kontestat illi parti mis-somma mitluba kienet il-bilanċ ta' *loan account* u mhux ta' *overdraft*, u għalkemm il-bank attur għamel il-pass li jibda jippretendi illi l-*“loan bankarju”* wkoll huwa negozju privileġġjat, jew, aħjar, illi l-bank huwa kreditur privileġġjat — il-kelma *“privileġġjat”* hawn hija użata fis-sens li huwa stmat aħjar minn ħaddieħor u mhux fis-sens tekniku ta' garanzija *in re* — u f'dan il-każ ta' *“loan bankarju”* wkoll ir-regola kontra l-anatociżmu ma tgħoddx, il-ġurisprudenza għadha ma waslitx sa hemm, u għalhekk għall-għanijiet ta' din il-kawża — kemm jekk din il-qorti tilqa' l-eċċezzjoni ta' anatociżmu dwar il-bilanċ kollu u kemm jekk tilqagħha biss dwar il-parti ta' dejn li hija l-bilanċ ta' *loan* u mhux ta' *overdraft* — sejjer ikun meħtieġ illi jingiebu provi dwar kemm ikun il-bilanċ bl-imgħaxijiet komposti u kemm ikun il-bilanċ bl-imgħaxijiet sempliċi.

Il-qorti għalhekk għalissa tipprovdi billi tiċhad l-eċċezzjonijiet preliminari kollha u tiriserva li tipprovdi dwar l-eċċezzjoni ta' anatociżmu u dwar it-talbiet tas-

Kopja Informali ta' Sentenza

soċjetà attriċi wara illi l-istess attriċi tipprovdi rendikont li juri (a) kemm kien ikun il-bilanċ fl-1 t'Ottubru 1999 jekk jinħadmu imgħaxijiet sempliċi fuq id-dejn kollu u (b) kemm kien ikun il-bilanċ fl-istess data jekk jinħadmu imgħaxijiet sempliċi fuq dik il-parti tad-dejn li hija l-bilanċ ta' *loan account* u imgħaxijiet komposti fuq dik il-parti li hija l-bilanċ ta' *overdraft account*.

Tipprovdi dwar l-ispejjeż fis-sentenza finali.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----